

bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 180, of. 404,
MD-2004, Chișinău, Republica Moldova / Republic of Moldova
бул. Штефан чел Маре 180, оф. 404,
MD-2004, Кишинёв, Республика Молдова
+373 22 212 817; info@egalitate.md; www.egalitate.md

DECIZIE
din 17 iulie 2025
cauza nr. 77/25

Membrii Consiliului participanți la ședința de deliberare:

Ian FELDMAN – președinte
Carolina BAGRIN – membră
Gheorghina DRUMEA – membră
Victorina LUCA – membră
Andrei LUNGU – membru

au examinat, în ședință de audieri publică, susținerile scrise și verbale ale
petiționarilor: AAAA, BBBB, CCCC, DDDD, EEEE, FFFF, GGGG și alți membri ai
Întovărașirilor Pomicole “Poiana Literaților” și „Arta”
reclamatului: Consiliul sătesc Râșcova și
au deliberat, în ședință închisă, cu privire la următoarele.

I. Obiectul plângerii

Pretinsa discriminare directă la stabilirea cotelor de impozit pe criteriile de statut de proprietar al unui anumit tip de bun imobil și prin apartenența la o anumită categorie de contribuabili.

II. Admisibilitatea obiectului

Plângerea corespunde cerințelor art. 13 alin. (2) din Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității și nu ridică excepțiile de restituire prevăzute în art. 14 alin. (1) sau inadmisibilitate prevăzute în art. 14¹ alin. (1) din Legea nr. 121/2012.

III. Susținerile părților

Alegațiile petiționarilor

- 3.1 Petiționarii sunt membri ai Întovărașirii Pomicole “Poiana Literaților” și ai Întovărașirii Pomicole “Arta”. Aceștia susțin că prin adoptarea Deciziei Consiliului sătesc Rîșcova nr. 7/1.a din 10 decembrie 2024 cu privire la stabilirea cotelor impozitului pe bunurile imobiliare și impozitul funciar pentru anul 2025, cotele la impozitul pe bunurile imobiliare pentru întovărașirile pomicole cu sau fără construcții amplasate pe ele au fost stabilite în mărime de 4,0 %. Pentru comparație, petiționarii indică asupra faptului că prin aceeași decizie, cotele la impozitul pe bunurile imobile cu destinație locativă (apartamente și case de locuit individuale, terenuri aferente acestor bunuri) au fost stabilite în mărime de 0,4%. De asemenea cotele la impozitul pe bunurile imobile pentru terenurile agricole cu construcții amplasate pe ele au fost stabilite în mărime de 0,3%.
- 3.2 Făcând referire la Decizia Consiliului sătesc Rîșcova nr. 10/1 din 11 decembrie 2023 cu privire la punerea în aplicare a impozitelor și taxelor locale în anul bugetar 2024 în satul Rîșcova, petiționarii menționează că aceasta stabilea cota la impozitul pe loturile

întovărășirilor pomicole cu sau fără construcții amplasate pe ele în mărime de 1,0%. În același timp, cotele la impozitul pe bunurile imobiliare cu destinație locativă (apartamente și case de locuit individuale, terenuri aferente acestor bunuri) au fost stabilite pentru anul 2024 în mărime de 0,2%, iar cotele la impozitul pe bunurile imobile pentru terenurile agricole cu construcții amplasate pe ele – în mărime de 0,25%. Astfel, aceștia atrage atenția asupra majorării excesive a cotelor concrete la impozitul pe loturile întovărășirilor pomicole, în comparație cu cotele la impozit pentru terenurile agricole cu construcții amplasate pe ele și cotele la impozitul pe bunurile imobiliare cu destinație locativă (apartamente și case de locuit individuale, terenuri aferente acestor bunuri).

- 3.3 În opinia petiționarilor, nu există nici un temei legitim și nici o justificare obiectivă și rezonabilă de a include și de a majora rata de impozit respectiv pentru membrii ÎP „Poiana Literaților” și “Arta”. Pe toată perioada, autoritatea publică locală a s. Rîșcova, nu a contribuit cu nimic la îmbunătățirea condițiilor de trai a membrilor, cum ar fi repararea drumurilor, iluminare stradală, etc.
- 3.4 În susținerea celor invocate, petiționarii au prezentat copii ale deciziilor Consiliilor locale din alte localități, indicând asupra faptului că în toate cazurile cota impozitului la bunurile imobile pentru loturile din cadrul întovărășirilor pomicole variază între 0,2% și 0,44%.
- 3.5 De asemenea, petiționarii susțin că potrivit legislației în vigoare, construcțiile sau casele de vacanță de pe loturile pomicole care au fost cu drept de folosință iar mai apoi privatizate, nu pot fi impozitate, deoarece construcțiile date nu au număr cadastral și nu sunt înregistrate în Registrul bunurilor imobile. Potrivit informațiilor suplimentare prezentate de petiționari, sumele impozitului anual calculat pentru anul 2025 pentru loturile întovărășirilor pomicole variază între 914 și 2592 lei.

Susținerile reclamatului

- 3.6 Reclamatul, Consiliul sătesc Rîșcova, susține că decizia contestată a fost adoptată cu respectarea tuturor rigorilor legale și în conformitate cu prevederile art. 280 alin. (1) ale Codului Fiscal.
- 3.7 De asemenea, reclamatul consideră că mărimea cotei la impozitul pe loturile întovărășirilor pomicole este rezonabilă și nu afectează deținătorii loturilor pomicole. Suplimentar, reclamatul a subliniat că deținătorii loturilor pomicole nu achită alte impozite și taxe în bugetul local al s. Rîșcova, decât cota menționată. În același context, reclamatul subliniază că potrivit statutului întovărășirilor pomicole, lotul pomicol este destinat creșterii producției agricole, iar calculul impozitului pentru persoanele care folosesc lotul pomicol conform destinației constituie 650 lei anual. În același timp, locuitorii satului Rîșcova achită în bugetul local taxa de salubritate, care constituie în medie pe gospodărie 650 lei anual, echivalentul sumei de impozitare a loturilor întovărășirilor pomicole folosite conform destinației. Suplimentar, băștinașii achită impozitul funciar și impozitul la bunurile imobile, care la fel au fost supuse majorării.
- 3.8 Reclamatul a mai adăugat că locuitorii cu viză de reședință în s. Rîșcova contribuie direct la formarea bugetului din localitate, inclusiv fondul rutier, care se calculează după cap de locuitor. Membrii Întovărășirilor Pomicole, ca și băștinașii s. Rîșcova, beneficiază de toate serviciile prestate în localitate, iar persoanele doritoare de a beneficia de înlesniri la plate impozitului pot beneficia de acestea, înregistrându-se la evidență în s. Rîșcova.
- 3.9 De asemenea, în Decizia Consiliului sătesc Rîșcova nr. 4/1 din 03 aprilie 2025 cu privire la examinarea somației și a petițiilor membrilor Întovărășirii Pomicole Poiana Literaților, la pct. 4.1 este indicat că majorarea cotei de impozitare este determinată de necesitatea majorării părții de venituri a bugetului sătesc pentru acoperirea cheltuielilor curente și dezvoltarea infrastructurii și obiectelor de menire socială, de care beneficiază toți locuitorii satului,

inclusiv și membrii Întovărășirii pomicole, prin aplicarea la proiecte investiționale pentru dezvoltarea localității.

IV. Drept relevant

- 4.1 **Constituția Republicii Moldova, art. 16 alin. (2)** Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială. **art. 43 alin. (1)** Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.
- 4.2 **Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității, art. 1 alin. (1)** Scopul prezentei legi este prevenirea și combaterea discriminării, precum și asigurarea egalității tuturor persoanelor aflate sub jurisdicția Republicii Moldova în sferile politică, economică, socială, culturală și alte sfere ale vieții, fără deosebire de rasă, culoare, origine națională, etnică și socială, statut social, cetățenie, limbă, religie sau convingeri, vârstă, sex, identitate de gen, statut matrimonial, orientare sexuală, dizabilitate, stare de sănătate, statut HIV, opinie, apartenență politică, avere, naștere sau orice alt criteriu; **art. 2 discriminare** - orice deosebire, excludere, restricție ori preferință în drepturi și libertăți, interese legitime și beneficii ale persoanei sau ale unui grup de persoane, precum și susținerea comportamentului discriminatoriu bazat pe criteriile protejate, reale sau presupuse, în afară de cazul în care acestea se justifică în mod obiectiv și rezonabil, printr-un scop legitim și dacă mijloacele de atingere a aceluși scop sunt proporționale, adecvate și necesare; **hărțuire** – orice comportament nedorit care conduce la crearea unui mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensator, având drept scop sau efect lezarea demnității unei persoane pe baza criteriilor protejate, reale sau presupuse; **art. 3** Subiecți în domeniul discriminării sunt persoanele fizice și juridice din domeniul public și privat; **art. 7 alin. (1)** Se interzice orice deosebire, excludere, restricție sau preferință pe baza criteriilor protejate, care au drept efect limitarea sau subminarea egalității la alegerea locului de muncă, a profesiei, la încheierea, suspendarea, modificarea sau încetarea raporturilor de muncă, în activitatea nemijlocită și în formarea profesională; **art. 12 alin. (1) lit. i)** Consiliul are ca atribuție examinarea plângerilor privind discriminarea.
- 4.3 **Regulamentul cu privire la activitatea Consiliului pentru egalitate, aprobat prin Legea nr. 298/2011, pct. 56** Petiționarul sau, după caz, persoana interesată trebuie să prezinte fapte și eventuale probe care permit stabilirea prezumției existenței unei fapte de discriminare, iar reclamatului îi revine sarcina de a proba că faptele nu constituie discriminare.
- 4.4 **Codul funciar nr. 22/2024, art. 23 alin. (2)** Terenurile cu destinație agricolă au următoarele moduri de folosință: j) terenuri pentru cultivarea loturilor pomicole în cadrul întovărășirilor pomicole; **art. 30** Terenurile pentru loturi pomicole din cadrul întovărășirilor pomicole sunt utilizate în scopul obținerii de produse agricole și pentru amplasarea infrastructurii agricole în conformitate cu condițiile stabilite de prezentul cod.
- 4.5 **Codul funciar nr. 828/1991, art. 40** Întovărășirile pomicole formate anterior continuă să posede terenurile atribuite lor conform legislației în vigoare. Aceste terenuri se află în administrarea autorităților administrației publice locale respective. Terenurile aparținând întovărășirilor pomicole se află în hotarele extravilanului localităților pe contul cărora au fost create. Membrii întovărășirilor pomicole beneficiază de loturile repartizate lor din terenul atribuit întovărășirii. Statutul juridic al întovărășirilor pomicole, drepturile și obligațiile membrilor acestora sunt stabilite de Guvern. În baza hotărârii adunării generale, adoptată cu votul majorității membrilor întovărășirii pomicole, consiliul local al unității administrativ-teritoriale poate include, prin decizia sa, terenurile întovărășirii pomicole în intravilanul localității respective, cu respectarea normelor de urbanism și a cerințelor specifice, stabilite

de către Guvern. Repartizarea de mai departe a terenurilor pentru întovărășiri pomicole este interzisă. [Art.40 va fi aplicabil până la 31.12.2028]

- 4.6 **Codul fiscal nr. 1163/1997 art. 276** 1) *impozit pe bunurile imobiliare* – impozit local care reprezintă o plată obligatorie la buget de la valoarea bunurilor imobiliare; 2) *Bunuri imobiliare* – terenurile, clădirile, construcțiile, apartamentele și alte încăperi izolate, a căror strămutare este imposibilă fără cauzarea de prejudicii destinației lor; 5) *Cotă maximă a impozitului* – cota ad valorem în procente din baza impozabilă a bunurilor imobiliare, stabilită în prezentul titlu, care poate să difere de cota concretă a impozitului; 6) *Cotă concretă a impozitului* – cota ad valorem în procente din baza impozabilă a bunurilor imobiliare, stabilită de către autoritatea reprezentativă a administrației publice locale; **art. 280 alin. (1)** Cotele impozitului pe bunurile imobiliare: a) pentru bunurile imobiliare cu destinație locativă (apartamente și case de locuit individuale, terenuri aferente acestor bunuri); pentru garajele și terenurile pe care acestea sunt amplasate, loturile întovărășirilor pomicole cu sau fără construcții amplasate pe ele: - cota minimă – 0,05% din baza impozabilă a bunurilor imobiliare. Cota concretă se stabilește anual de către autoritatea reprezentativă și deliberativă a administrației publice locale; a¹) pentru terenurile agricole cu construcții amplasate pe ele: - cota minimă – 0,1% din baza impozabilă a bunurilor imobiliare. Cota concretă se stabilește anual de către autoritatea reprezentativă și deliberativă a administrației publice locale; b) pentru bunurile imobiliare cu altă destinație decât cea locativă sau agricolă, inclusiv exceptând garajele și terenurile pe care acestea sunt amplasate și loturile întovărășirilor pomicole cu sau fără construcții amplasate pe ele – 0,3% din baza impozabilă a bunurilor imobiliare; **alin. (3)** Autoritatea reprezentativă și deliberativă a administrației publice locale, la stabilirea cotei concrete a impozitului, este obligată să se conducă de următoarele criterii și principii: a) *previzibilitatea* – contribuabilii, pentru planificarea cheltuielilor, vor cunoaște din timp și vor fi consultați, în modul stabilit, referitor la mărimea impozitului; b) *principiul transparenței decizionale* – autoritatea administrației publice locale, în mod prioritar, va informa și va asigura accesul liber la proiectele ce vizează mărimea preconizată a impozitului; c) *principiul echitabilității (proporționalității) în raporturile dintre interesele unității administrativ-teritoriale și ale contribuabilului* – autoritatea administrației publice locale, la stabilirea cotei concrete a impozitului, se va asigura că este respectată proporționalitatea (echitabilitatea) între interesele colectivității locale și ale contribuabililor, inclusiv nu va întreprinde acțiuni în exces sub pretextul atingerii interesului public/colectivității locale.
- 4.7 **Legea pentru punerea în aplicare a Titlului VI din Codul fiscal nr. 1056/2000, art. 4 alin. (4)** Cotele concrete ale impozitului funciar și impozitului pe bunurile imobiliare se stabilesc anual de către autoritățile reprezentative și deliberative ale administrației publice locale, conform prevederilor specificate în anexele nr. 1 și nr. 2 la prezenta lege.
- 4.8 **Hotărârea Guvernului nr 827/2020 cu privire la evaluarea și reevaluarea bunurilor imobile în scopul impozitării, pct. 13** Se disting următoarele tipuri și subtipuri de bunuri imobile: 1) bunuri imobile cu destinație locativă, care includ construcțiile și încăperile izolate destinate predominant locuirii permanente și activităților complementare ei, precum și terenurile pe care sunt amplasate sau urmează a fi amplasate astfel de construcții, cu următoarele subtipuri: a) apartamente și încăperi izolate locative în case cu multe etaje; b) apartamente în case de locuit individuale; c) case de locuit individuale, inclusiv terenuri aferente și construcțiile auxiliare în localitățile urbane și în localitățile rurale; d) terenuri pe care sunt amplasate sau urmează a fi amplasate astfel de construcții; 2) bunuri imobile cu destinație comercială și industrială, la care sunt atribuite construcțiile și încăperile izolate cu destinație nelocativă, utilizate predominant pentru: a) desfășurarea activităților administrative, economice, diferite de cele de producere (comerț, prestare a serviciilor), și terenurile pe care sunt amplasate aceste bunuri; b) producerea sau confecționarea unor

bunuri materiale, inclusiv în scopuri complementare celor enumerate mai sus, și terenurile pe care sunt amplasate aceste construcții, precum și bunurile imobile ale gospodăriei comunale, ale transporturilor și ale telecomunicațiilor; 3) bunuri imobile cu destinație agricolă, la care sunt atribuite terenurile agricole fără construcții, terenurile agricole și construcțiile amplasate pe ele și folosite în activitatea economică (conform prevederilor Codului fiscal nr.1163/1997), plantațiile perene, **loturile întovărășirilor pomicole și construcțiile amplasate pe ele** (căsuțe de vacanță).

V. În concluzie, Consiliul reține

- 5.1 Din materialele dosarului, Consiliul reține că urmează să se pronunțe asupra pretensei discriminări directe la stabilirea cotelor de impozit pe criteriile de statut de proprietar al unui anumit tip de bun imobil și prin apartenența la o anumită categorie de contribuabili.
- 5.2 Consiliul reamintește că atât legislația națională (art. 15 alin. (1) și art. 19 din Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității), cât și practica Curții Europene a Drepturilor Omului (printre multe altele, a se vedea cauza D. H. și alții contra Republicii Cehe par. 82-84, par. 177, cauza Chassagnou și alții contra Franței par. 91-92, cauza Timishev contra Rusiei par. 57) prevăd o regulă specială referitor la sarcina probei în litigiile privind discriminarea, și anume: sarcina probei trece la reclamat atunci când petiționarul/petiționara prezintă dovezi din care se poate prezuma că a existat un tratament discriminatoriu.
- 5.3 Din analiza naturii susținerilor prezentate în sesizări, acestea urmează a fi examinate prin prisma elementelor ce definesc discriminarea directă. Astfel, pentru a institui prezumția discriminării directe, faptele invocate trebuie să caracterizeze cumulativ următoarele elemente:
 - a) existența unui tratament mai puțin favorabil (excludere, deosebire, restricție etc.) în exercitarea unui drept recunoscut de lege
 - b) aplicat în comparație cu alte persoane
 - c) cu care se află în situație comparabilă
 - d) în baza unui criteriu protejat.
- 5.4 Consiliul reține că analiza vizează stabilirea cotei concrete de impozit de 4% pentru loturile întovărășirilor pomicole cu construcții, în comparație cu cota de 0,3% aplicată terenurilor agricole cu construcții. Tratamentul mai puțin favorabil constă în aplicarea unei cote semnificativ mai mari pentru prima categorie, în condițiile în care situațiile sunt comparabile. Această comparabilitate rezultă din prevederile art. 23 alin. (2) lit. a), b) și j) din Codul fiscal, care clasifică ambele tipuri de terenuri ca fiind cu destinație agricolă. În plus, potrivit normelor de evaluare a bunurilor imobile în scopul impozitării (HG nr. 827/2020, anexa nr. 1, pct. 13, subpct. (3)), ambele tipuri de construcții sunt considerate bunuri imobile cu destinație agricolă. În situația examinată, criteriul protejat se conturează a fi explicat prin statutul de proprietar al unui anumit tip de bun imobil – concret, deținător al unui lot pomicol – precum și prin apartenența la o anumită categorie de contribuabili, dedusă din opoziția formulată de autoritatea publică locală între „baștinași”, care ar contribui la bugetul local prin alte taxe și impozite, și ceilalți contribuabili – în speță, membrii întovărășirilor pomicole. Acestea fiind analizate, Consiliul instituie prezumția discriminării și inversează sarcina probațiunii.
- 5.5 Conform art. 15 alin. (1) din Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității, sarcina de a proba că faptele în cauză nu constituie discriminare revine persoanei despre care se presupune că a comis fapta discriminatorie. Consiliul urmează să aprecieze legătura de cauzalitate dintre tratamentul mai puțin favorabil reclamat și criteriile invocate, precum și existența justificării obiective și rezonabile a acestui tratament.
- 5.6 În susținerea poziției sale, reclamatul notează că decizia de stabilire a cotei de 4% a fost adoptată legal, în temeiul Codului Fiscal, și că nivelul impozitului este rezonabil. Acesta

- argumentează că deținătorii loturilor pomicole nu contribuie prin alte taxe locale, spre deosebire de locuitorii satului, care achită și alte impozite, inclusiv contribuții la fondul rutier. Totodată, majorarea impozitului este justificată prin necesitatea acoperirii cheltuielilor curente și finanțării proiectelor de dezvoltare locală, de care ar beneficia și membrii întovărășirii pomicole.
- 5.7 Consiliul, analizând materialele dosarului, stabilește că prin Decizia Consiliului sătesc Rîșcova nr. 7/1.a din 10 decembrie 2024 au fost stabilite următoarele cote de impozitare pentru anul 2025: (i) deținătorii de terenuri agricole cu construcții amplasate pe ele – 0,3%; (ii) deținătorii de apartamente, case de locuit individuale și terenuri aferente acestora – 0,4%; (iii) deținătorii de loturi pomicole din cadrul întovărășirilor pomicole – 4,0%. În decizie sunt stabilite cote pentru mai multe obiecte ale impunerii, însă în această analiză au fost extrase doar cele relevante pentru obiectul examinării. Astfel, se analiza comparabilitatea dintre cota stabilită pentru deținătorii de terenuri agricole cu construcții amplasate pe ele și cota stabilită pentru deținătorii de loturi pomicole din cadrul întovărășirilor pomicole, asta cum a fost instituită prezumția discriminării (a se vedea pct. 5.4).
- 5.8 Consiliul reține că potrivit art. 280 alin. (1) lit. a) din Codul Fiscal nr. 1163/1997, cotele impozitului pe bunurile imobiliare cu destinație locativă, garaje, terenurile aferente acestora, precum și loturile întovărășirilor pomicole cu sau fără construcții se stabilesc anual de către autoritatea reprezentativă și deliberativă a administrației publice locale (AAPL), fără a exista un plafon maxim, deși sunt prevăzute cote minime obligatorii.
- 5.9 Consiliul consideră că, deși autoritatea locală poate stabili cota impozitului, acest drept nu este nelimitat. Ea trebuie să respecte trei principii importante: să informeze și să consulte contribuabilii din timp (previzibilitate), să asigure transparență prin acces liber la proiectele privind impozitul (transparență decizională) și să aplice o impozitare echitabilă, proporțională cu interesele comunității și ale contribuabililor, evitând măsuri exagerate (achitabilitate).
- 5.10 Consiliul reține că diferența de tratament este evidentă, cota de impozit aplicată pentru loturile pomicole fiind de peste 13 ori mai mare decât cea pentru terenurile agricole cu construcții. Această diferență este legată de criteriile invocate: statutul de proprietar al unui anumit tip de bun imobil – aspect ce reiese expres din decizia analizată – și apartenența la o anumită categorie de contribuabili, dedusă din poziția scrisă a reclamatului. Respectiv, se constată existența legăturii de cauzalitate dintre aceste criterii și tratamentul diferențiat aplicat. În continuare, vom examina fiecare argument pentru a determina dacă este justificat, analizând inclusiv din perspectiva proporționalității.
- 5.11 Consiliul respinge argumentul reclamatului potrivit căruia aplicarea cotei majorate de impozit ar avea un caracter „compensatoriu”, justificat prin faptul că deținătorii loturilor pomicole nu ar contribui la bugetul local prin alte taxe, spre deosebire de alți locuitori. Consiliul subliniază că impozitele trebuie stabilite în funcție de natura și valoarea bunului impozabil, și nu în raport cu contribuția totală a persoanei fizice la bugetul local, întrucât obiectul impozitării este bunul, nu persoana. Faptul că o parte dintre locuitori („băștinașii”) achită taxe precum cea pentru salubritate nu oferă temei legal pentru a impune o sarcină fiscală disproporționat mai mare altor contribuabili („nebăștinașii”). O astfel de abordare creează un dezechilibru fiscal și afectează principiul echității între persoane aflate în situații comparabile. Mai mult, Consiliul constată că această categorie de contribuabili – deținătorii de loturi pomicole – nu beneficiază pe deplin de serviciile publice furnizate de autoritatea locală. În cadrul ședinței de audieri, petiționarii au menționat că serviciile de utilitate publică sunt organizate și gestionate în regim de autoadministrare asociativă 9de exemplu iluminatul stradal în cadrul întovărășirii), fără implicarea autorității publice locale. Aceștia au relatat și un caz concret în care, din lipsa unor indicatoare care urmau a fi amplasate de autoritatea locală, o ambulanță a întârziat să intervină într-o situație medicală de urgență. Aceste relatări pun în discuție proporționalitatea reală a sarcinii fiscale impuse acestei categorii.

- 5.12 Consiliul consideră că argumentul reclamatului, potrivit căruia majorarea cotei impozitului ar fi justificată prin necesitatea acoperirii cheltuielilor curente și a finanțării proiectelor de dezvoltare locală, de care ar beneficia și membrii întovăririi pomicole, nu poate constitui o justificare obiectivă și proporțională a tratamentului diferențiat aplicat. În primul rând, principiul echității, prevăzut la art. 280 alin. (3) lit. c) din Codul fiscal, impune respectarea unui echilibru între interesele comunității și capacitatea contributivă a persoanelor vizate, fără ca o anumită categorie să fie supraimpozitată pentru a compensa insuficiențele bugetare generale sau pentru a acoperi nevoile colective ale întregii localități. În al doilea rând, nu poate fi considerat echitabil ca o categorie de contribuabili să suporte un nivel disproporționat de impozitare dacă, în realitate, aceștia nu beneficiază în mod efectiv sau adecvat de rezultatele proiectelor finanțate din bugetul local.
- 5.13 În al treilea rând, logica fiscală nu poate fi construită pe identificarea unor persoane asupra cărora să fie transferată responsabilitatea în mod nejustificat, care să acopere toate nevoile financiare ale comunității. Din perspectiva echității fiscale, sarcina bugetară trebuie împărțită proporțional între contribuabilii aflați în situații comparabile, fără impunerea unei poveri excesive asupra unei singure categorii.
- 5.14 Consiliul respinge argumentul reclamatului potrivit căruia majorarea cotei impozitului ar fi justificată prin faptul că loturile întovăririlor pomicole nu ar fi utilizate conform destinației agricole. În primul rând, utilizarea neconformă a terenurilor cu destinație agricolă reprezintă o potențială abatere ce urmează a fi constatată și sancționată prin mecanismele legale specifice. Nu este justificabil ca o eventuală încălcare a destinației legale să fie „corectată” prin aplicarea unui impozit disproporționat. O ilegalitate nu poate fi remediată printr-o altă ilegalitate. În al doilea rând, atât timp cât, conform clasificării legale, aceste loturi sunt încadrate în categoria terenurilor agricole, iar construcțiile amplasate pe ele sunt evaluate drept construcții (și nu bunuri imobile de altă natură), impozitarea acestora trebuie să urmeze același regim fiscal aplicabil terenurilor agricole cu construcții – adică prin aplicarea unei cote similare asupra valorii terenului și a valorii construcției.
- 5.15 Aceste elemente fiind stabilite și analizate, Consiliul conchide că faptele examinate reprezintă discriminare directă la stabilirea cotelor de impozit pe criteriile de statut de proprietar al unui anumit tip de bun imobil și prin apartenența la o anumită categorie de contribuabili.

Astfel, conducându-se de prevederile art. 1, 2, 3, art. 15 alin. (4) din Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității, coroborat cu pct. 61, 65 din Regulamentul de activitate al Consiliului pentru egalitate, aprobat prin Legea nr. 298/2012,

CONSILIUL DECIDE

1. Fapta constatată reprezintă discriminare directă la stabilirea cotelor de impozit pe criteriile de statut de proprietar al unui anumit tip de bun imobil și prin apartenența la o anumită categorie de contribuabili.
2. În vederea eliminării faptei de discriminare, Consiliul prescrie Consiliului sătesc Rîșcova să reexamineze Decizia nr. 7/1.a din 10 decembrie 2024, în special în ceea ce privește stabilirea cotei concrete de 4% aplicată loturilor întovăririlor pomicole cu construcții și să o alinieze la cotele aplicabile bunurilor imobile comparabile, precum terenurile agricole cu construcții.
3. În vederea evitării situațiilor similare pe viitor, Consiliul recomandă Consiliului sătesc Rîșcova ca, în procesul de stabilire a impozitelor locale viitoare, să aplice un raționament coerent, transparent și fundamentat juridic, care să evite tratamente diferențiate nejustificate între contribuabili aflați în situații comparabile.

4. Reclamatul, în termen de 30 zile din momentul recepționării deciziei, va informa Consiliul despre măsurile întreprinse sau planificate pentru implementarea recomandărilor formulate cu prezentarea înscrisurilor confirmative în acest sens.
5. Decizia se comunică părților și va fi făcută publică pe adresa www.egalitate.md.
6. Decizia poate fi contestată, în decurs de 30 de zile de la data comunicării, direct la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, situată pe adresa: mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3, fără respectarea procedurii prealabile.

Membrii Consiliului care au votat decizia:

Ian FELDMAN – președinte

Carolina BAGRIN – membră

Gheorghina DRUMEA – membră

Victorina LUCA – membră

Andrei LUNGU – membru